

Univerza v Ljubljani Filozofska fakulteta Oddelek za slovenistiko

Anja Antloga

Leposlovje v časopisu *Slovenski gospodar* med letoma 1927 in 1941

Diplomsko delo

Mentor: red. prof. dr. Miran Hladnik

Univerzitetni študijski program prve stopnje:

Slovenistika

Zahvala

Zahvaljujem se (mentorju) red. prof. dr. Milanu Hladniku za sprejem moje teme, vse napotke in popravke, staršem, da so mi ob težkih časih nudili streho nad glavo in oporo ter kolegom, ki so me motivirali pri izdelavi diplomske naloge.

Izveček

Diplomsko delo predstavlja analizo in bibliografijo leposlovja v časopisu *Slovenski gospodar* v obdobju med letoma 1927 in 1941. V delu orišem družbene razmere, ki so zaznamovale odločitve uredniškega odbora *Slovenskega gospodarja* in so vplivale na izbiro objavljenega leposlovja. Popisano bibliografijo sem objavila tudi na spletišče Wikivir. Objavljeno leposlovje sem analizirala glede na vrstno in zvrstno določenost. Ugotavljala sem, kdo so avtorji, raziskovala sem lastnosti slovenskega in tujega leposlovja in nazorno predstavila, kako dolga so leposlovna dela.

Ključne besede: časopis *Slovenski gospodar*, bibliografija, podlistek, leposlovje, Wikivir

Abstract

Fiction published in weekly newspaper Slovenski gospodar from 1927 to 1941

The bachelor's thesis presents a bibliography and analysis of literary works published in the *Slovenski gospodar* newspaper between 1927 and 1941. I have strived to sketch the societal circumstances that have influenced the editors of *Slovenski gospodar* in their choice of published literary works. I have also published the written bibliography on Wikivir. I have analysed the published works according to their form and genre. Furthermore, I have explored the authors' identity, the characteristics of Slovenian and foreign literary works and presented the length of the texts.

Key words: Slovenski gospodar, bibliography, feuilleton fiction, Wikisource

Kazalo

Oblika in značaj Slovenskega gospodarja	8
Podlistek	9
Politično ozadje Slovenskega gospodarja.....	11
ANALIZA.....	13
Literarne zvrsti.....	13
Literarne vrste	13
Poimenovanje avtorjev.....	17
Slovensko in tuje leposlovje	19
Ožbalt Ilaunig.....	21
Franc Sušnik.....	21
Januš Golec.....	22
Prevedeno leposlovje	24
Dolžina leposlovnih del.....	25
Bibliografija v <i>Slovenskem gospodarju</i> (1927–1941).....	26
Literarne objave po letih	26
*Polliterarne objave po letih	34
Zaključek.....	39
Viri in literatura	40

Kazalo slik

Slika 1: Naslovnica <i>Slovenskega gospodarja</i> , 6. 1. 1927 (letnik 61, št. 1)	8
Slika 2: Važni izjavi dr. A. Korošca.....	11
Slika 3: O nemškem »kolonijalnem« vprašanju (letnik 72 (1938), št. 44).....	12

Kazalo tabel

Tabela 1: Vrstne oznake leposlovnih del	13
Tabela 2: Leposlovje razvrščeno po naraščajočem številu nadaljevanj z vrstno oznako »roman«.....	14
Tabela 3: Različice podnaslova »povest«	15
Tabela 4: Leposlovje razvrščeno po naraščajočem številu nadaljevanj z vrstno oznako »povest«	16
Tabela 5: Raznoliko podpisovanje (določenih) avtorjev.....	18
Tabela 6: Seznam podpisanih avtorjev, avtorice so označene z odebeljenim tiskom.....	19
Tabela 7: Avtorji in njihova pogostost objavljanja v letih	21

Tabela 8: Avtorji izvornikov in (slovenski) prevajalci	24
Tabela 9: Leposlovna dela, ki so bila izdana v dveh letnikih po naraščajoči dolžini	25
Tabela 10: Leposlovna dela objavljena v največ številkah	25

Kazalo grafov

Graf 1: Število leposlovnih del, ki so/niso bila izdana v podlistku	10
Graf 2: Razmerje med anonimnimi in podpisanimi besedili	17
Graf 3: Razmerje med različnimi načini podpisovanji avtorjev	18
Graf 4: Razmerje med slovenskimi in tujimi avtorji	20
Graf 5: Razporeditev leposlovnih del Januša Golca	23
Graf 6: Jeziki izvornikov	24

UVOD

Časopis *Slovenski gospodar* je izhajal od leta 1867 do 1941 kot drugi časopis, ki je začel izhajati v Mariboru. V diplomski nalogi se bom ukvarjala s popisom bibliografije v obdobju med letoma 1927 in 1941. V tridesetih letih je časopis širil novice iz svetovne in evropske politike ter trenja, ki so prihajala na plano – uveljavljanje Hitlerja na prestolu in njegovo nasprotovanje tujim (angleški, poljski) politikam. *Slovenski gospodar* je bil produkt katoliške ideologije, ki je opogumljal in širil samozavest in samozadostnost Slovenije. Pred 2. svetovno vojno so v Maribor vkorakale nemške čete, *Slovenski gospodar* je prenehal izhajati in je bil preimenovan v *Štajerskega gospodarja*.

Časopisi kot zapisi o času popisujejo utrip in razmere v določenem zgodovinskem obdobju, zato je pomembno pogledati, kaj je vplivalo na vsebino *Slovenskega gospodarja*. Drugi pomemben faktor *Slovenskega gospodarja* je njegova politična usmerjenost. Časopis je močno podpiral katoliško stranko (SLS) in njene predstavnike, hkrati pa želi širiti novice katoliške srenje in njihovo ideologijo. Svoje prepričanje o pomembnosti slovenske zgodovine in nacionalnosti pa je predstavil z izbiro zgodb, črtic, povesti in drugih literarnih zvrsti.

Najprej sem pregledala številke *Slovenskega gospodarja* (1927–1941), ki so objavljene v Digitalni knjižnici Slovenije ([dLib](#)). Bibliografijo sem nato v kronološkem redu objavila na Wikiviru in ji dodala povezave, ki so ustrezale številkam *Slovenskega gospodarja* na dLibu. Polliterarne objave sem označila z zvezdico.

Delo sem nadaljevala s statistično analizo zbranega leposlovnega gradiva. Opazovala sem, kako je leposlovje vrstno in zvrstno določeno, osredotočila sem se na razmerje med slovenskim in tujim leposlovjem, kako so avtorji poimenovani in kdo so avtorji ter prevajalci. Popisala pa sem tudi dolžino leposlovnih besedil oz. število njihovih nadaljevanj.

Oblika in značaj Slovenskega gospodarja

Slovenski gospodar, podnaslovljen »list ljudstvu v pouk in zabavo« z mesečno prilogo *Naš dom* (1867–1941), je bil drugi časopis, ki je bil ustanovljen v Mariboru in je začel izhajati 16. 1. 1867, zadnja številka pa je bila izdana 9. 4. 1941. Časopis je prenehal izhajati zaradi nemške okupacije, ki je zatrla slovensko politično dogajanje. Pod nemško okupacijo je bil preimenovan v *Štajerskega gospodarja*. Širil je besedo o pomembnosti slovenskega naroda in kulture ob severni meji. Izšlo je 3.962 številčk. Imel je ključno vlogo na narodnem, političnem, socialnem in gospodarskem področju konzervativno usmerjenih štajerskih Slovencev. Vsebuje veliko kmetijskih in sadjarskih nasvetov (pridelovanje piva, o lastnini posestva, čebele ob ajdovi paši, stanje živine, rubrika Kmečka trgovina) Na zadnji strani ali dveh pa so večinoma razni oglasi ali obvestila. (Slatnar 2019: 10)

Slika 1: Naslovnica *Slovenskega gospodarja*, 6. 1. 1927 (letnik 61, št. 1)

Program prvega glasila je sestavil dr. Josip Vošnjak z željo, da bi štajerski Slovenci dobili vsestranski in poučen časnik, ki bi bil enakega značaja kot Bleiweisove *Novice* na Kranjskem (Slatnar 2019: 10). Katoliški tabor se je tako na Štajerskem, zlasti v Mariboru, oblikoval in deloval tudi na podlagi časopisa *Slovenski gospodar*. V narodni politiki je zagovarjal obrambo pravic in avtoritete Katoliške cerkve.

Časopis je začel izdajati in urejati dr. Matija Prelog in s tem uresničil želje podravskega narodnjakov in sledil Vošnjakovemu programu (*Slovenska biografija*). Izdajanje je leta 1871 prevzelo Katoliško tiskovno društvo v Mariboru, uredništvo pa je prevzel nabožni pisatelj Jožef Ulaga, leta 1933 pa Tiskarna sv. Cirila, ki ga je tiskala že od leta 1885. V 37. številki, leta 1935 o »narodnih bojih Tiskarne sv. Cirila« (Baš 1935, št. 37), piše slovenski zgodovinar Franjo Baš. Tiskarna sv. Cirila je bila namreč do leta 1891 edina narodna tiskarna na Štajerskem. »Kulturno, gospodarsko in politično razvijajoči se Slovenci [zahtevajo] narodnopolitično enakopravnost z Nemci« (Baš 1935). Pri narodnem gibanju ima veliko vlog tisk, ki vzgaja in usmerja ljudstvo. Med letoma 1927 in 1941 so izhajale tudi priloge: *Naš dom*, *Novice v slikah*, *Naše slike*, *Za gospodarje* in *Naše veselje*.

V *Slovenskem gospodarju* so objavljali pomembni slovenski pisci, kot so Januš Golec, Matija Malešič, Anton Leskovec, Franc Sušnik, Franc Ksaver Meško in Davorin Petančič, ki so

krepili pomen časopisa. Od tujih pa sta bila pomembnejša, saj sta svoje feljtonske romane objavila tudi večkrat, August Šenoa in Sebastian Rieger (Reimmichl).

Podlistek

Leposlovna dela v *Slovenskem gospodarju* so bila večinoma objavljena v rubriki podlistek, zato sem se odločila, da jo bom v tem poglavju literarnoteoretsko opredelila. Matjaž Kmecl v *Mali literarni teoriji* podlistek oz. feljton (fr.) definira kot didaktično književno vrsto (Kmecl 1995: 299). Iz vrstne oznake del v *Slovenskem gospodarju* razberem, da so dela v podlistku pisana predvsem zato, da bi ozaveščala in poučevala o narodni pripadnosti Slovencev. Širjenje nacionalnosti sovпада z duhom časa med obema vojnoma, ko je bil *Slovenski gospodar* časopis, ki je poudarjal »opogumljanje« Slovencev in borbo za njihovo nacionalno uveljavitev.

»[Prvotno je bil podlistek] tisti del časopisa, ki je služil zabavi in ni prinašal političnih, športnih, gospodarskih in podobnih novic, marveč sestavke o gledališču, družabnem življenju, potopise ipd. – vse na poljuden, kramljajoč, razvedrilen način« (Kmecl 1995: 299). Od začetka 19. stoletja se je rubrika začela pojavljati (spodaj), pod črto. Takšno objavljanje je vplivalo na poimenovanje »podlistek«. Objavljanje v podlistku se je začelo predvsem v Franciji in Nemčiji, od začetka šestdesetih let 19. stol. pa je bilo prisotno tudi pri nas.

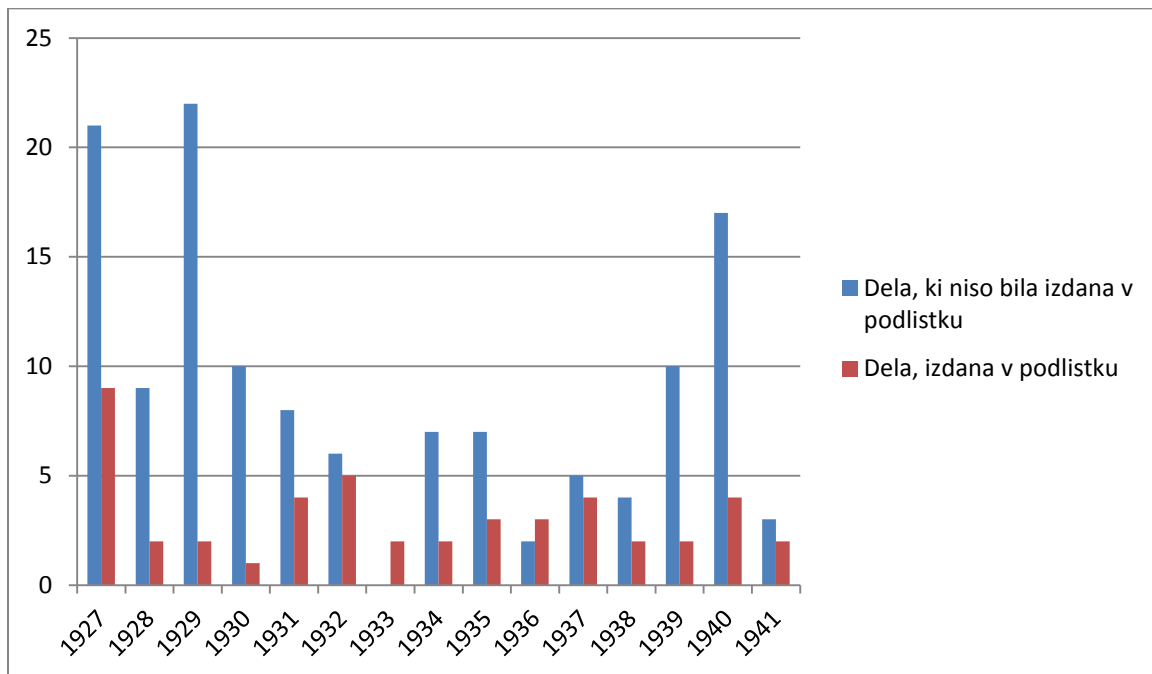
V 20. stoletju naraste število izdanih posebnih kratkih časopisnih pripovedi, ki računajo na zelo povprečen okus, ne štejejo preko 100 do 150 tipkanih vrstic (3–5 tipkanih strani) in se zaradi velikanskih potreb šablonsko ponavljajo (Kmecl 1995: 324).

Hladnik v *Začetkih slovenskega feljtonskega romana* navaja podlistek kot rubriko v dnevnem informativnem tisku. Pojavi se na dnu ene izmed strani in se potem nadaljuje na naslednjih straneh. Sestavljen je iz treh ali več stolpcev, ki so z vodoravno črto ločeni od predhodnih besedil na strani. V obdobju, ki sem ga pregledovala, so se v podlistku redko pojavljali zaključeni prispevki, večinoma so se objave nadaljevale v naslednjih številkah. Včasih lahko gre tudi za vzporedni nadaljevanji v isti številki. Na nadaljevanje besedila v podlistku opozarja zaključni stavek »Se nadaljuje«, »Dalje prihodnjič« itd., podobna oznaka je »Dalje« v podnaslovu ali zaporedna številka nadaljevanja v glavi. Rubrika je običajno naslovljena na začetku s standardnim naslovom Listek, pozneje Podlistek, v nekaterih časnikih, tudi v *Slovenskem gospodarju*, je občasno tudi Pod lipo. V določenih številkah lahko rubrike podlistka ni – po navadi v času volitev, ob smrti pomembnih ljudi. (Hladnik 2014: 7)

Kmecl navaja, da je običajna funkcija časnika, da naglo in kakovostno informira o dnevnih političnih novicah. Časopisje je tako uvedlo književno vrsto feljton/podlistek kot protiutež funkciji informiranja in ozaveščanja. Leposlovje kot fikcija lahko deluje sprostitveno in hudomušno, vendar se leposlovna dela, objavljena v *Slovenskem gospodarju* pogosto približujejo zgodovinski, nacionalni tematiki, s katero bi izdajatelj radi vzgajali in ponujali zgled. Že sama prostorska ločenost podlistka nakazuje, da se v njem nahaja nekoliko drugačna vsebina, lahko tudi neliterarna. (Hladnik 2014: 7)

V podlistku *Slovenskega gospodarja* namreč niso bila objavljena le literarna besedila, ki bi imela umetniško vrednost, zato je bilo včasih težko oceniti, v katero kategorijo – leposlovno

besedilo ali ne – spada posamezno besedilo. Pri prevodih nisem imela težav, saj se mi zdi, da so bila besedila leposlovne narave. Lažje je bilo uvrstiti dela, ki so s podnaslovom kazala na literarno določenost. O literarnosti sem se spraševala tudi ob zgodovinskih delih slovenskih avtorjev (npr. Januša Golca), ki so popisovali slovensko zgodovino in so bili zaradi vsebine podobni dnevnikom ali potopisom.

Graf 1: Število leposlovnih del, ki so/niso bila izdana v podlistku

Iz grafa lahko razberemo, da je bilo izdanih veliko več del (131), ki niso bila zapisana v podlistku, kar pomeni, da posledično večinoma niso imela nadaljevanj. V podlistku pa je bilo izdanih 47 del, kar predstavlja samo 26 odstotkov.

V literarno plodnih letih (1927, 1929, 1940) več kot polovica del ni izšla v podlistku. V letih 1932, 1936 in 1937 je razmerje med leposlovjem v podlistku in tistim, ki ni zapisano v podlistku, približno enako. Leto 1933 pa je edino leto, v katerem je izdano samo leposlovje v podlistku. Veliko je bilo izdanega tudi leposlovja, ki je izšlo ob priložnosti – ob veliki noči ali božiču. Priložnostno leposlovje je bilo izdano večinoma v prilogah (npr. božični prilogi) in ni bilo zapisano v podlistku.

Politično ozadje Slovenskega gospodarja

V časopisu je močno prisotna ideologija katoliškega političnega tabora, podpora stranki SLS in vodji stranke dr. Antonu Korošču. *Slovenski gospodar* Korošca že v prvi številki leta 1927 »opeva« kot: »Dr. Korošec – branilec državljskih pravic vseh državljanov SHS«, leta 1939 pa v 19. številki izkazuje njegovo pomembnost s popisom njegovih »važnih izjav« o ugodnem gospodarskem razvoju v naši državi in modrem krmiljenju jugoslovanske zunanje politike. Leta 1940 piše, da je bil kot jugoslovanski minister za šolstvo po vzorih nacistične Nemčije pobudnik antisemitske uredbe, ki jo je sprejela tedanja vlada. Omejevala je delež Judovskih učencev na srednjih šolah in univerzah. ([Anton Korošec, wikipedija](#)) Leta 1940 pa časopis piše tudi o širšem jugoslovanskem prostoru. Razglaša npr. odkritje spomenika Aleksandra I., ki ga je odkril še ne polnoletni kralj Peter II.

Slika 2: Važni izjavi dr. A. Korošca

Časopis nagovarja z oglasom: »Volivci SLS! V mariborski oblasti je naša škrinjica prva!« in jih pripravlja na volitve. Poroča o shodih in sestankih SLS-a po različnih krajih in popisuje delovanja društev, ki politično ali kulturno delujejo pod okriljem stranke (v rubriki Naša društva) in Koroščevo mnenje o volitvah. (št. 25, 1937)

V številkah leta 1935 je omenjen tudi slovenski pravnik, politik in ban Marko Natlačen, ki je istega leta v okviru stranke SLS podpisal prijavo za pristop k novi politični stranki Jugoslovanski radikalni zajednici. Ob pogovoru z Milanom Stojadinovićem je sledečo stranko želel ustanoviti tudi Anton Korošec v času konfinacije na Hvaru. (»Anton Korošec«) Marko Natlačen je podprl nemški Kulturbund – približanje nacionalistične države Nemčije na

slovenskemu prostoru. Jugoslovanska država ga je sprva prepovedala, na zahtevo nemške države pa ga je znova dovolila. V Kulturbund so vstopali številni Slovenci, kar je razvidno iz kazenskih spisov posameznikov, ki so bili preganjani zaradi sodelovanja z nacistično Nemčijo. Iz Maribora pregnane Jude so nadomestili Srbi in primorski begunci. ([2. svetovna vojna na Slovenskem, wikipedija](#)) ([Ratej, 36](#)) ([Marko Natlačen, wikipedija](#))

Slovenski gospodar popisuje slovensko, evropsko in svetovno dogajanje in novice predvsem iz politične sfere, na kar kažejo že naslovi rubrik npr. Iz raznih držav. V drugi polovici tridesetih let sta se na evropskem političnem parketu začela uveljavljati Mussolini in Hitler, predvsem slednji, ki je začel širiti svoj vpliv. Časopis opisuje tudi formiranje Male Atalante in podpisovanje pogodb za države članice. *Slovenski gospodar* leta 1938 piše, da bo Nemčiji priključil Avstrijo, združil študentske Nemce z »rajhovci« in da si nadaljnje prizadeva za vrnitev odvzetih kolonij v Afriki. Leta 1940 pa že piše o angleški odklonitvi nemške mirovne pogodbe in o angleški napovedi vojne. Leta 1941 (letnik 75, št. 12) poroča o »srditosti vojne v Evropi in Afriki« – kako Nemčija in Anglija tekmujeta na zahodu, Mussolini napada na albanskem bojišču, v Afriki pa se vrstijo napadi na italijanske kolonije (npr. v Eritreji angleške čete zavzemajo območje Kerena, južnoafriške pa italijansko Somalijo).

Slika 3: O nemškem »kolonijalnem« vprašanju (letnik 72 (1938), št. 44)

Družbenopolitična in ideološka delitev Maribora se kaže tudi v razdvojenosti javnega knjižničarstva, ki je bilo razdeljeno v tri politične tabore: liberalnega z Ljudsko knjižnico, katoliškega s Prosvetno katoliško knjižnico in socialističnega s knjižnico Delavske zbornice. Leta 1929 je katoliška knjižnica dobila prvega redno zaposlenega knjižničarja Franca Sušnika, ki je objavljaj tudi v *Slovenskem gospodarju* in se je trudil, da bi izobraževanje omogočil vsem Mariborčanom. Knjižnico je vodil do druge svetovne vojne. ([Potočnik](#))

Katoliška naravnost časopisa se vidi z rubrikama »po katoliškem svetu« (popis birmancev, odnos socialistov do vere) in »Spominjamo se v molitvah rajnih«. Popisuje romanja (npr. v Rim) in dogajanja po slovenskih župnijah. Naslovnico letnika 73, številke 10 npr. krasi velik naslov: »Izvolitev novega papeža Kardinal Pacelli – papež Pij XII.«

ANALIZA

Literarne zvrsti

Upoštevala sem delitev na liriko, epiko in dramatiko, kjer je posamezna zvrst »[niz] književnih besedil, ki [imajo] nekatere izrazite skupne lastnosti (Kmecl 1995: 230). Za dramatiko je značilno, da temelji na pogovoru med neposredno prisotnimi in delujočimi osebami, med katerimi vlada stalna napetost zaradi problema, ki se s pomočjo notranje kompozicije razreši. Epiko označuje pripovedovalčevo poročanje, kjer se načini govora funkcionalno prepletajo (od monologa do dramatičnega prizora). Lirika je osebnoizpovedna zvrst, kjer lirik izpoveduje duhovna, čustvena stanja. (Kmecl 1995: 234)

Pri pregledu *Slovenskega gospodarja* med letoma 1927 in 1941 sem ugotovila, da leposlovna besedila, ki bi jih lahko označila kot lirična, niso izhajala. Popisala sem (zgolj) eno dramsko besedilo *Dobra deklica ali kako je nekdo omedlel* neznanega avtorja.

Veliko je otroškega leposlovja. Večinoma je bilo objavljeno v rubriki *Za našo deco* ali *Našim malčkom*. Besedila, ki so namenjena otrokom, so pogosto objavljena v posebnih, daljših številkah ob velikonočnih in božičnih praznikih. Tako lahko govorimo o priložnostnih (velikonočnih ali božičnih zgodbah) in krajših (objavljena brez nadaljevanja) besedilih za otroke. Leto 1927 in 1941 sta edini leti izdaje časopisa, kjer nisem zasledila besedil, ki bi bila namenjena otrokom. V nadaljnji analizi se ukvarjam z literarnimi objavami.

Literarne vrste

Vrstna oznaka	Število leposlovnih del (34)
Povest	17
Roman	8
Črtica	3
Pravljica	2
Resnična zgodba	2
Slika (sličica)	2

Tabela 1: Vrstne oznake leposlovnih del

Analizirala sem tudi, kako so leposlovna dela razvrščena glede na vrstne oznake. Pri tem sem upoštevala predvsem oznake v podnaslovih. Samo pri enem delu (*Haloška narodopisna črtica*) je bila vrstna oznaka opazna že v naslovu. Večina pregledanega leposlovja nima vrstne oznake, od 178 objavljenih del, jih je označenih zgolj 34 (19 %).

Med 34 leposlovnimi deli, ki imajo vrstno oznako, se je pojavilo šest vrstnih oznak. Dramsko besedilo ne nosi vrstne oznake, vendar iz dialoškega zapisa lahko razberemo, da gre za dramo. Vrstna oznaka slika in črtica sta bili v dveh različicah: spominska sličica in slika iz prevratne dobe ter narodopisna črtica (dvakrat) in kmečka črtica.

Gregor Kocijan v *Kratki pripovedni prozi od Trdine do Kersnika* navaja, da avtorjem v drugi polovici 19. stoletja za označevanje kratkih pripovedi običajno niso bile dovolj uveljavljene vrstne oznake in so si jih po potrebi raje izmišljevali sami. Tako so poskušali usmeriti pričakovanja bralcev na »tiste lastnosti, ki so se jim zdele v pripovedih najpomembnejše in ki jih tradicionalno označevanje ne bi moglo poudariti« (Širovnik 2020: 16). V 20. stoletju se

takšno poljubno in opisno označevanje še ohrani, saj je v analiziranem obdobju *Slovenskega gospodarja* veliko povesti, ki so dodatno označene.

Avtor in naslov	Vrstna oznaka v podnaslovu	Število nadaljevanj (leto izdaje)
Paul Keller: Hubert	roman iz gozdov	5 (1933)
Dr. Guthi Loma: Grbavec	detektivski roman	8 (1927)
István Lázár: Titana	roman	13 (1927)
Arthur Sills: Smrtna past	ameriški roman	21 (1928)
Neznan: Junak divjine	ameriški roman	22 (1940)
Neznan: V rdečem »raju«	roman iz sovjetskega kmetskega življenja	28 (1940)
Paul Keller: Skrivnostni studenec	roman	31 (1933)
Emma Orczy: Mož v sivi suknji	roman iz Napoleonove dobe	39 (1929)

Tabela 2: Leposlovje razvrščeno po naraščajočem številu nadaljevanj z vrstno oznako »roman«

V sledeči tabeli je prikazano, kakšna je dolžina posameznih del, ki so v podnaslovu vrstno označena kot »roman«. Vidi se, da so daljša dela, ki so bila označena kot roman, izhajala predvsem leta 1940, ko je prišlo do porasta objavljenega leposlovja v primerjavi s tridesetimi leti.

Opazila sem, da so vsa dela, ki so označena z »romanom«, ustvarili tuji avtorji. Pri »ameriškem romanu« in »romanu iz sovjetskega kmetskega življenja« v podnaslovu dela vidimo, da je leposlovje verjetno tuje, kljub temu da avtorja nista znana. Z »ameriškim romanom« pa je označeno tudi delo Arthurja Sillsa: *Smrtna past*. Paul Keller je nemški pisatelj, ki je napisal »roman iz gozdov« *Hubert*. Dr. Guthi Loma (»detektivski roman«) in István Lázár (»roman«) sta Madžara, baronesa Emma Orczy, ki je napisala »roman iz Napoleonove dobe« pa je madžarsko-angleška avtorica.

Največkrat so leposlovna dela v podnaslovu opredeljena z vrstno oznako »povest« (17 del). Pogosto pa je vrstni oznaki določen še vir pisanja. Zato sem raznolikost podnaslovov, ki dodatno označujejo povest, prikazala v naslednji tabeli.

Povest	Število leposlovnih del (17)
Ljudska povest: Ljudska povest Ljudska povest o trojnem gorju slovenskih in hrvatskih pradedov Ljudska povest po zgodovinskih virih Ljudska povest po zapiskih rajnega prijatelja Ljudska povest po raznih virih Ljudska povest iz junaške obrambe Maribora pred Turki, leta 1532	6
Povest iz domačih hribov	4
Zgodovinska povest	3
Reimichlova povest podomačena	2
Povest iz vaškega življenja	1
Povest iz časov Kristusovih	1

Tabela 3: Različice podnaslova »povest«

Iz raznolikih oznak »povesti« lahko vidim, da je največ »ljudskih povesti«, ki pa so dodatno določene glede na vsebino. Oznake »ljudska povest po zgodovinskih virih«, »po raznih virih« ali »iz junaške obrambe Maribora pred Turki, leta 1532« namigujejo, da je bila vsebina besedil zgodovinska in možno tudi resnična. Štiri besedila so bila označena kot »povest iz domačih hribov«, pri katerih lahko vidimo, kako so zaznamovali besedila, ki so pisala o domačem dogajanju, saj se je pripoved dogajala na naših tleh (hribih).

Avtor in naslov	Vrstna oznaka v podnaslovu	Število nadaljevanj (leto izdaje)
Franc Serafin Šegula: Râbi Jehuda	Povest iz časov Kristusovih	8 (1932)
Franc Ksaver Meško: Črna smrt	Zgodovinska povest	11 (1931)
Neznan: Podkrajši Judež	Povest iz domačih hribov	16 (1941)
Januš Golec: Hči mariborskega mestnega sodnika	Ljudska povest iz junaške obrambe Maribora pred Turki, leta 1532	16 (1941)
Januš Golec: Lov na zaklade	Ljudska povest po zapiskih rajnega prijatelja	22 (1934)
Neznan: Mogočni Jurij	Povest iz domačih hribov	24 (1940)
Januš Golec: Propast in dvig	Ljudska povest	26 (1935)
Januš Golec: Po divjinah Kanade	Ljudska povest po raznih virih	26 (1935)
Sebastian Rieger: Ciganka	Povest iz domačih hribov	26 (1936)
Januš Golec: Kruci	Ljudska povest po zgodovinskih virih	27 (1934)
Sebastian Rieger: Ukradena nevesta	Reimichlova povest podomačena	27 (1938)
Sebastian Rieger: Habakuk	Reimichlova povest podomačena	29 (1938)
Januš Golec: Trojno gorje	Ljudska povest o trojnem gorju slovenskih in hrvatskih pradedov	32 (1932)

Ožbalt Ilaunig: Črni križ pri Hrastovcu	Zgodovinska povest	36 (1928)
August Šenoa: Berač Luka	Povest iz vaškega življenja	39 (1939)
Sebastian Rieger: Grofov jager	Povest iz domačih hribov	41 (1937)
Ožbalt Ilaunig: Tatenbah	Zgodovinska povest	53 (1930)

Tabela 4: Leposlovje razvrščeno po naraščajočem številu nadaljevanj z vrstno oznako »povest«

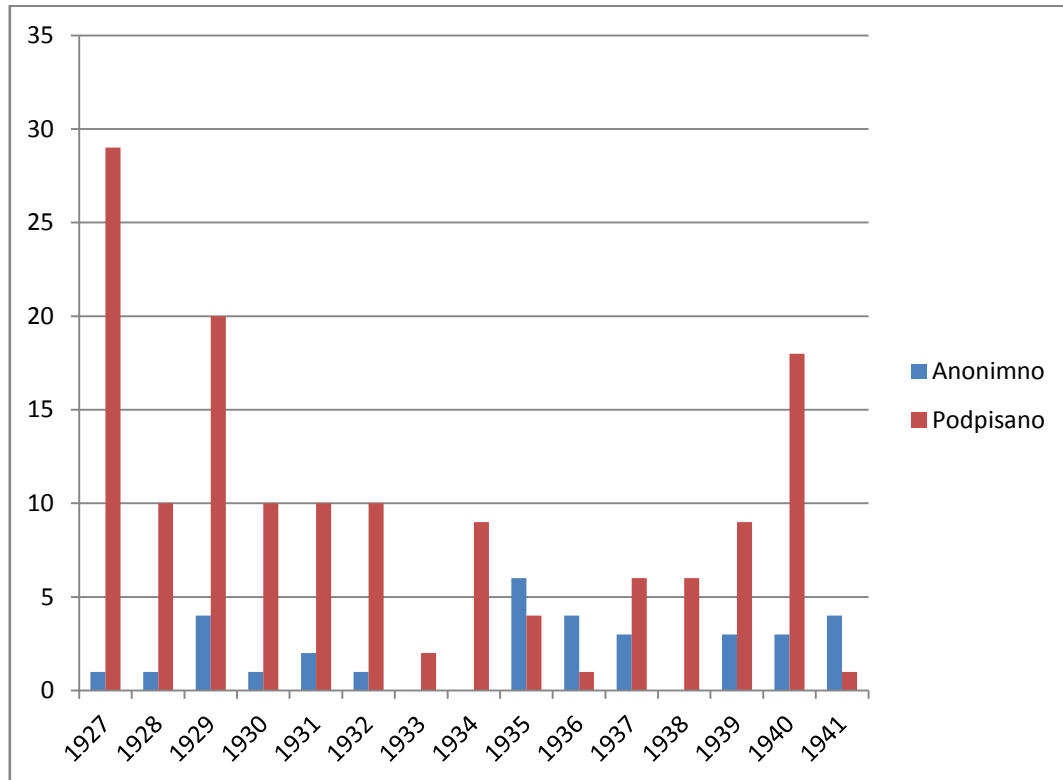
S tabele 4 lahko razberem, da so leposlovna dela, ki so označena kot zgodovinske povesti, nekonsistentna glede dolžine. *Črna smrt* Franca Ksaverja Meška ima zgolj 11 nadaljevanj. Ožbalt Ilaunig pa je pisal daljše zgodovinske povesti *Črni križ pri Hrastovcu* in *Tatenbah*. *Tatenbah* pa je tudi najdaljše leposlovno besedilo, ki je objavljeno v *Slovenskem gospodarju* v obdobju, ki sem ga analizirala. Leposlovna dela z vrstno oznako ljudska povest (5 del) so bila napisana zgolj pod peresom Januša Golca, ki pa so bila v podnaslovu še bolj podrobno določena, npr. »ljudska povest iz junaške obrambe Maribora pred Turki, leta 1532« ali »ljudska povest po zapiskih rajnega prijatelja«.

Največ del (8 del), ki so označena kot »povest« ima dvajset do trideset nadaljevanj. Z analizo daljših leposlovnih del glede na različne vrstne oznake sem nadaljevala v poglavju »Dolžina leposlovnih del«.

Poimenovanje avtorjev

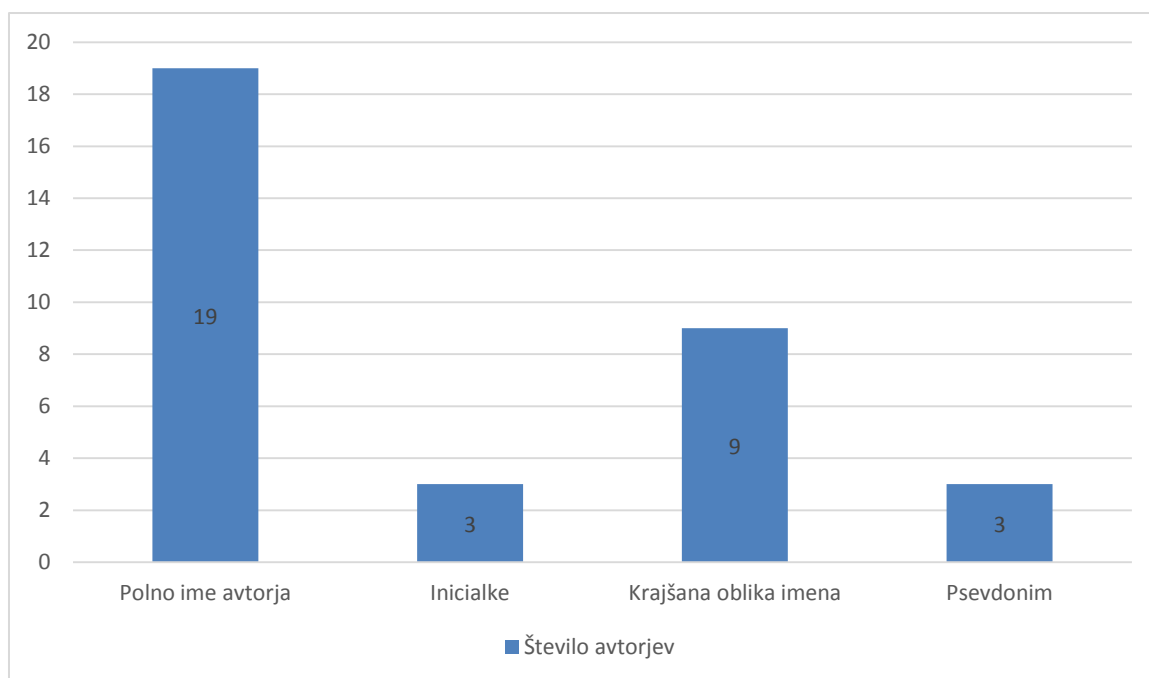
Raziskovala sem, koliko je besedil, ob katerih je naveden avtor dela in na kakšne načine so se avtorji podpisovali. Način podpisovanja namreč vpliva na prepoznavanje avtorja in njegovih del glede na druge slovenske časopise.

Graf 2: Razmerje med anonimnimi in podpisanimi besedili

Več kot polovica vseh besedil je podpisanih (kar je 145 od 178 besedil). Za lažjo predstavbo razmerja objavljenih anonimnih in podpisanih besedil prilagam še graf, ki prikazuje razmerje po letih. Na grafu lahko vidimo, da je bilo med leti 1927 in 1932 največ podpisanih besedil (kar 89 del), med leti 1933 in 1938 pa je število upadlo (na samo 28). Ponovno pa je število podpisanih besedil naraslo leta 1940 (18 besedil).

Pod 145 besedil (81 %) se je avtor podpisal na enega od štirih načinov: s polnim imenom, z inicialkami (ki so lahko predstavljale njegov vzdevek ali psevdonim), s krajšano obliko imena (lahko tudi zgolj ime ali priimek ali skrajšano ime, npr. Fr. Sušnik ali F. Sušnik) ali s psevdonimom. Pri avtorjih, ki so se podpisovali na več načinov (npr. z inicialko in s krajšano obliko imena), sem v statistiki zabeležila obliko, ki je bolj razkrivala, kakšno je celotno ime avtorja. Razmerje med različnimi podpisi je na grafu (na naslednji strani).

Graf 3: Razmerje med različnimi načini podpisovanji avtorjev

Presenetilo me je, da je podpisanih besedil več kakor anonimnih, saj sem imela občutek, da je razmerje približno enako. Naletela sem namreč na veliko besedil, ki jih pri analizi leposlovnega besedila nisem upoštevala, saj spadajo med dela za otroke ali so šaljivke, smešnice (npr. *Kako so se ure prepirale*), ki sem jih ocenila kot polliterarna in jih nisem podrobneje vključila v analizo. Ta besedila niso podpisana in so vplivala na mojo presojo, da je besedil z neznanim avtorjem veliko.

Pri pregledovanju besedil se mi je zaradi količine polleposlovnih besedil, ki večinoma niso bila podpisana, zdelo, da je veliko več leposlovja, kjer avtor ni zapisan s polnim imenom. Rezultati pa kažejo, da se je kar 19 avtorjev podpisalo s polnim imenom in 9 s krajšanim imenom, kjer je možno razpoznati, za katerega pisca gre.

Opazila sem tudi, da so se enaki avtorji različno podpisovali, zato sem raznolika podpisovanja le-teh prikazala v naslednji tabeli.

Celotno ime		
France Kotnik	Fr. Kotnik	Dr. Fr. Kotnik
Franc Sušnik	Dr. F. Sušnik	Dr. Fr. Sušnik (Prevaljški)
Ožbalt Ilaunig	Dr. O. I.	Dr. O. Ilaunig
Franc Ksaver Meško	Fr. Ks. Meško	Ksaver Meško

Tabela 5: Raznoliko podpisovanje (določenih) avtorjev

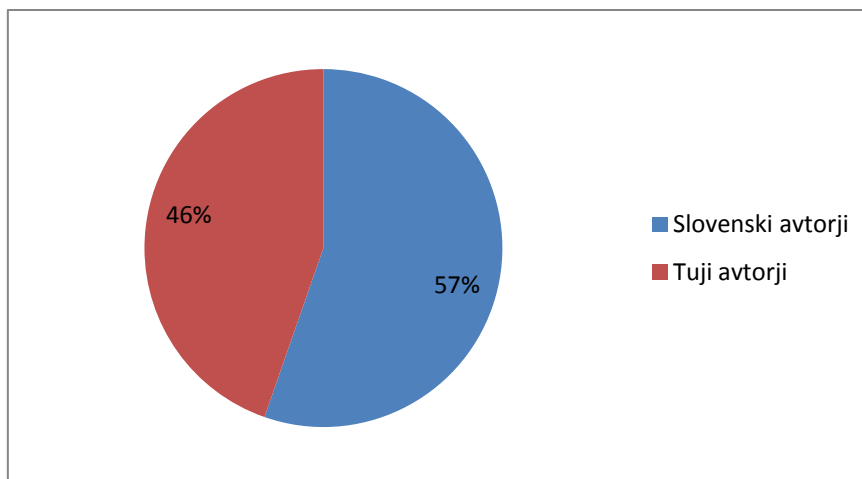
Avtorji, podpisani s polnim imenom (19)	Avtorji, podpisani s skrajšanim imenom (9), inicialkami (3) ali s psevdonimom (3)
Januš Golec, Guthi Loma, Štefan Lazar = István Lázár Matija Malešič, Anton Leskovec, Franc Prevalnik, Arthur Sills, Ivan Vesenjāk, Daniel Defoe, Pavel Keller = Paul Keller, Karl May, Davorin Petančič, August Šenoa, Lev Tolstoj, Štefan Skledar, Lodrant Ožbe, Ciril Miklavc, Rado Zakonjšek, Marija Špegel.	K. (= Kazimierz) Przerwa-Tetmajer, Hriberski, Fr. Kotnik, Dr. Fr. Kotnik = France Kotnik, Dr. Fr. Sušnik, Prevaljški = Franc Sušnik, Dr. O. I., Dr. O. Ilaunig = Ožbalt Ilaunig, Somolicki, F. M. Dostojevski, B. Orezy = Emma Orczy, A. K. = Alojz Kokelj, K. Ewald = Carl Ewald, Fr. Ks. Meško, Ksaver Meško = Franc Ksaver Meško, Bratje Grimm = Jacob Ludwig Karl, Wilhelm Karl Grimm, F. S. Šegula = Franc Serafin Šegula, Svečenik Mohamed, Reimmichl = Sebastian Rieger, C. M. = Ciril Miklavc?, T. D.

Tabela 6: Seznam podpisanih avtorjev, avtorice so označene z odebeljenim tiskom

Edini avtorici, ki sta objavili leposlovni deli, sta bili Marija Špegel in angleško-madžarska baronesa Emma Orczy.

Slovensko in tuje leposlovje

V *Slovenskem gospodarju* je razmerje med slovenskimi in tujimi avtorji dokaj enakovredno, malo se sicer nagiba v prid slovenskim avtorjem (16 slovenskih in 13 tujih avtorjev). V grafu nisem upoštevala štirih avtorjev z imeni: Hriberski, Somolicki, Svečenik Mohamed in T. D., saj njihove narodnosti nisem mogla določiti. Ugotovila sem, da je največ domačih avtorjev pisalo v letu 1940 (7 avtorjev). Slovenski in tuji avtorji so po letih dokaj enakomerno porazdeljeni.

Graf 4: Razmerje med slovenskimi in tujimi avtorji

Slovenski avtorji (16)	Tuji avtorji (13)
Januš Golec	K. (Kazimierz) Przerwa-Tetmajer
France Kotnik	Dr. Guthi Loma
Matija Malešič	István Lázár (Štefan Lazar)
Anton Leskovec	Arthur Sills
Franc Prevalnik	Fjodor Mihajlovič Dostojevski
Dr. Franc Sušnik	Emma Orczy
Ivan Vesenjak	Daniel Defoe
Franc Ksaver Meško	Paul Keller
Franc Serafin Šegula	Karl May
Davorin Petančič	Sebastian Rieger (Reimmichl)
Štefan Skledar	August Šenoa
Lodrant Ožbe	Lev Tolstoj
Ciril Miklavc	Brata Grimm (Jacob Ludwig Karl, Wilhelm Karl Grimm)
Rado Zakonjšek	
Marija Špegel	
Alojz Kokelj	

V grafu in v tabeli nisem upoštevala štirih avtorjev z imeni: Hriberski, Somolicki, Svečenik Mohamed in T. D., saj njihove narodnosti nisem mogla določiti. Za inicialki C. M. sklepam, da predstavljata Cirila Miklavca.

Slovenski avtorji (10)	Število objavljenih besedil	Leto objave
Januš Golec	85	Vsako leto (1927–1941)
Franc Ksaver Meško	4	1931 (3), 1940
Ciril Miklavc	4	1940 (C. M. (3))
Rado Zakonjšek	4	1940
Dr. Franc Sušnik	3	1927, 1930 (Prevaljški), 1938
France Kotnik	2	1927, 1929
Matija Malešič	2	1927, 1928
Anton Leskovec	2	1927, 1928
Ivan Vesenjāk	2	1930 (2)
Davorin Petančič	2	1936, 1937

Tabela 7: Avtorji in njihova pogostost objavljanja v letih

Ugotovila sem, da je največ del izdal Januš Golec (85 od 178 besedil, skoraj 47 %). V tabeli sem upoštevala zgolj avtorje, ki so izdali vsaj dve leposlovni deli. Pri vsakem letu objave sem v oklepaju dodala tudi število objavljenih del posameznega avtorja.

Posamezni slovenski avtor je (razen Januša Golca) objavil manj kot 5 del in nihče od njih ni objavljal konstantno v analiziranih letnikih. Pojavljajo se namreč zgolj v nekaterih letih, ki si večinoma kronološko sledijo. Edini avtor, ki je objavljal pred obdobjem, ki sem ga analizirala, je bil Matija Malešič, ki je objavil dve deli v letu 1926. Franc Sušnik je edini, ki ni objavljal zgolj v zaporednih letnikih, saj je objavljal leta 1927, 1930 (pod psevdonimom Prevaljški) in leta 1938.

Ožbalt Ilaunig

Dr. Ožbalt Ilaunig je napisal najdaljše objavljeno delo – zgodovinsko povest *Tatenbah* (53 nadaljevanj). Njegova druga zgodovinska povest pa je *Črni križ pri Hrastovcu*, ki ima 36 nadaljevanj. Bil je slovenski sodnik in pisatelj iz Rebrce pri Železni Kapli (rojen 26. julija 1876). V letih 1928 in 1929 se je podpisoval zgolj z inicialkami (Dr. O. I.), leta 1930 pa še s priimkom (Dr. O. Ilaunig). V knjižni obliki sta objavljena zgodovinski povesti *Slednji vitez Reberčan* in *Kapelški punt*. Raziskoval je zgodovino svojega domačega kraja Sv. Lenarta v Slovenskih goricah, njegove okolice in Koroške. V času študija je objavljal v *Slovenskem gospodarju*, *Slovincu* in drugih časopisih in revijah. Zapisal je tudi zvezke z naslovom *Solnčni dnevi*, kjer pove, da je pisal za koroško slovensko ljudstvo, ker je tam zrasel in ga ne bo pozabil. Opisoval je pripetljaje ljudi, ki jih je poznal. *Solnčni dnevi* so bili objavljeni v glasilo *Mir* od decembra leta 1896 do novembra 1900. V časniku *Naša straža* (letnik 9–15 1925) pa je objavljal prispevke, ki so bili temeljiti zgodovinski popisi in so se večinoma ukvarjali s krajevno zgodovino Sv. Lenarta v Slovenskih goricah. V časniku jih je objavil pod naslovoma *Grad Hrastovec* ter *Skakači v Sv. Lenartu v Slovenskih goricah*. V *Mariborskem večerniku* »Jutra« pa je marca 1931 objavil prispevek *Zgodovinski spomini na Sv. Lenart*.

Franc Sušnik

Franc Sušnik je v *Slovenskem gospodarju* izdal leposlovna dela kot so *Družina Šumanova*, *Pripoved o zvesti traberški gospe Adelajdi* in *Novoletno bajko*. Vsa njegova dela so bila izdana v novoletnih in božičnih številkah. Podpisoval se je raznoliko, saj se je leta 1930

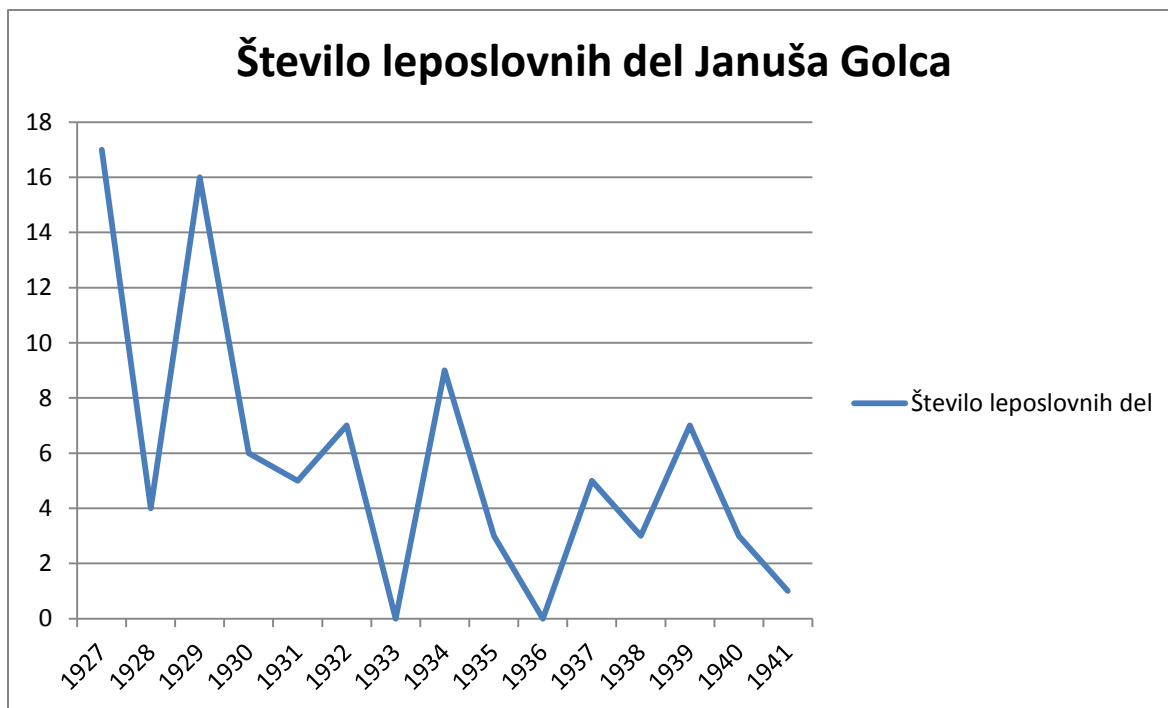
podpisoval s psevdonimom Prevaljški, leta 1925 kot Dr. F. Sušnik, leta 1938 pa Dr. Fr. Sušnik.

Bil je pionir zavzemanja, da bi bila kulturna izobrazba dostopna tako koroškim kmetom kot delavcem. Hkrati pa je želel, da bi bile kulturne ustanove povezane z ljudmi. Bil je slovenski literat, knjižničar, pedagog, zgodovinar in publicist. Rodil se je 14. novembra 1898 na Prevaljah, kar ga je pri literarnem in zgodovinskem delu zelo zaznamovalo. Po študiju je služboval kot profesor v Murski Soboti, Beogradu in v Mariboru. Že v dijaških letih je začel izdajati dijaški list, kasneje pa je objavljal slike in podlistke prekmurskega in koroškega okolja. Urejal je mladinski list *Naš dom*, izdal *Prekmurske profile* (1929). Postal je knjižničar Prosvetne zveze v Mariboru in v *Slovincu* objavljajal podlistke s Koroške in gledališke recenzije. Leta 1930 je objavil *Jugoslovansko književnost*, leta 1936 pa še prvi priročnik *Pregleda svetovne literature* na Slovenskem. Bil je ustanovitelj gimnazije na Ravnah na Koroškem ter študijske knjižnice, ki se danes imenuje Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika.

Januš Golec

Kot pravi Kocijan, je Januš Golec s kratkimi pripovedmi vztrajno polnil mariborskega *Slovenskega gospodarja* (Kocijan 2012: 117). V analiziranem obdobju 1927–1941 je največ del izdal prav Januš Golec (86 od 178 besedil, 47 %). Graf 5 prikazuje razporeditev leposlovnih del Januša Golca, ki kaže veliko spreminjanje števila objavljenih del iz leta v leto. Največ (17 in 16) jih je izdal leta 1927 in 1929. Omeniti pa je treba, da je bilo 75 njegovih del brez nadaljevanj. Samo 6 njegovih del pa je imelo več kot 25 delov.

Januš Golec je bil duhovnik in urednik. Rodil se je 28. avgusta 1888. Leta 1911 je bil postavljen za kaplana na Remšnik. V vojni je bil kurat, v Galiciji je bil trikrat ranjen ter leta 1917 kot invalid (brez roke) upokojen. Leta 1919 je prevzel delo urednika v Tiskarni sv. Cirila in se uveljavil kot ljudski pisatelj: napisal je ljudske povesti, ki so popisane tudi v tej diplomski nalogi: *Guzaj*, *Trojno gorje*, *Kruci*, *Ponarejevalci* in *Propast in dvig*. *Slovenskemu gospodarju* je tudi urednikoval. Leta 1927 je bil izvoljen v izvršilni odbor SLS za mariborsko volilno okrožje. (»Januš Golec«)

Graf 5: Razporeditev leposlovnih del Januša Golca

Prevedeno leposlovje

Pri pregledovanju prevedenega leposlovja sem popisala prevajalce glede na jezik prevajanja in prevedenega avtorja.

Prevajalci	Izvirni avtorji
(iz poljščine preložil) Alojzij Benkovič	Kazimierz Przerwa-Tetmajer
(iz madžarščine prevedel) Franc Kolenc (Fr. Kolenc)	Dr. Guthi Loma István Lázár (Štefan Lazar)
(iz angleščine prevedel) Anton Jehart (Paulus)	Emma Orczy
(iz ruščine) Al. Kokelj (Alojz Kokelj)	F. M. Dostojevski (»Dostojevskij«)
(poslovenil) Ivan Dornik	Paul Keller

Tabela 8: Avtorji izvornikov in (slovenski) prevajalci

V tabeli 8 je navedenih pet prevajalcev: Alojzij Benkovič, Franc Kolenc, Anton Jehart, Alojz Kokelj in Ivan Dornik, ki so prevajali določene tuje avtorje. Prevajalci objavljenih leposlovnih del so navedeni zgolj v letih 1927, 1928, 1929 in 1933.

Graf 6: Jeziki izvornikov

Prevedenih del je bilo med letoma 1927 in 1941 zgolj 14, njihovo objavlanje pa je bilo dokaj enakomerno porazdeljeno. Malo več je zgolj prevedene literature iz nemščine: leposlovje bratov Grimm, Karla Maya ter romana Paula Kellera *Skrivnostni studenec* in *Hubert*. V madžarščini sta pisala dr. Guthi Loma in pisatelj, pesnik in scenarist István Lázár. Anton Jehart (Paulus) je prevedel roman iz Napoleonove dobe *Mož v sivi suknji*, ki ga je napisala madžarsko-angleška baronica Emma Orczy. V angleščini je v 18. stoletju pisal tudi Daniel Defoe. Alojz Kokelj je prevedel delo ruskega pisatelja Fjodorja Mihajloviča Dostojevskega. Prevedeno pa je bilo tudi delo Rusa Leva Nikolajeviča Tolstoja. V hrvaščini je realist August Šenoa napisal povest iz vaškega življenja *Berač Luka*.

Iz teh podatkov lahko sklepam, da je *Slovenski gospodar* želel razširjati različno leposlovje glede na izvorni jezik. Opazi se, da so bili slovenski prevajalci kompetentni, z znanjem različnih jezikov in so lahko zagotovili širok nabor prevedene tuje literature. Tuja dela pa niso izhajala v letih 1930, 1934, 1936, 1937, 1940 in 1941.

Dolžina leposlovnih del

V tabeli 9 sem prikazala leposlovna dela (4), ki so se nadaljevala tako, da so izhajala v dveh (različnih) letnikih časopisa in spadajo med daljša dela.

Avtor in naslov	Leto izdaje (število nadaljevanj)
Daniel Defoe: Robinzon Cruzoe	1932 (9), 1933 (4)
Sebastian Rieger: Ukradena nevesta	1938 (10), 1939 (17)
Ožbalt Ilaunig: Črni križ pri Hrastovcu	1928 (32), 1929 (4)
August Šenoa: Berač Luka	1939 (27), 1940 (12)

Tabela 9: Leposlovna dela, ki so bila izdana v dveh letnikih po naraščajoči dolžini

Avtor in naslov (podnaslov)	Število nadaljevanj	Leto objave
Ožbalt Ilaunig: Tatenbah (zgodovinska povest)	53	1930
Davorin Petančič: Svete gore	49	1936
Neznan: V mrežah greha	45	1939
Januš Golec: Ponarejevalci	43	1938
Sebastian Rieger: Grofov jager (povest iz domačih hribov)	41	1937
Karl May: Zaklad v Srebrnem jezeru	39	1935
August Šenoa: Berač Luka (povest iz vaškega življenja)	39	1939, 1940
Emma Orczy: Mož v sivi suknji (roman iz Napoleonove dobe)	38	1929
Ožbalt Ilaunig: Črni križ pri Hrastovcu (zgodovinska povest)	36	1928, 1929
Januš Golec: Guzaj	34	1931
Januš Golec: Trojno gorje (ljudska povest o trojnem gorju slovenskih in hrvatskih pradedov)	32	1932
Paul Keller: Skrivnostni studenec (roman)	31	1933
Sebastian Rieger: Habakuk (Reimichlova povest podomačena)	29	1938
Neznan: V rdečem »raju« (roman iz sovjetskega kmečkega življenja)	28	1940
Januš Golec: Krući (ljudska povest po zgodovinskih virih)	27	1934
Sebastian Rieger: Ukradena nevesta (Reimichlova povest podomačena)	27	1938, 1939
Januš Golec: Propast in dvig (ljudska povest)	26	1935
Januš Golec: Po divjinah Kanade (ljudska povest po raznih virih)	26	1935
Sebastian Rieger: Ciganka (povest iz domačih hribov)	26	1936

Tabela 10: Leposlovna dela objavljena v največ številkah

V tabeli sem razvrstila 19 najdaljših del, ki imajo več kot 25 nadaljevanj. Med temi deli je devet del označenih kot povest. Med temi oznakami so nekatere tudi bolj natančno določene:

zgodovinska povest (dvakrat), povest z opisnim dodatkom (štirikrat), ljudska povest (trikrat). V popisu je 17 del označenih kot povest, tako je nekje polovica vsega nabora »povesti« daljša od 25 nadaljevanj.

V obdobju je osem romanov, samo tri dela, ki so označena kot roman, pa so daljša od 25 nadaljevanj. Dvema oznakama je dodan še vir pisanja: »roman iz Napoleonove dobe« *Mož v sivi suknji* Emma Orczy in »roman iz sovjetskega kmečkega življenja« *V rdečem rajju* neznanega avtorja.

V tabeli je pet del, ki nimajo določene vrstne oznake: tri dela imajo več kot 40 nadaljevanj (*Svete gore*, *V mrežah greha*, *Ponarejevalci*); dve deli pa imata več kot 30 nadaljevanj: *Zaklad v Srebrnem jezeru*, *Guzaj*.

Med daljšimi deli (več kot 40 nadaljevanj) je pet del – dve deli sta označeni s »povestjo«: Ilaunigova zgodovinska povest *Tatenbah* in Riegerjeva povest iz domačih hribov *Grofov jager*. Krajša dela so izhajala brez nadaljevanj (zgolj v eni številki), velikokrat tudi priložnostno ob božičnih ali novoletnih praznikih. (npr. *Novoletna bajka* Franca Sušnika in *Posvečuj sv. noč* Januša Golca).

Bibliografija v Slovenskem gospodarju (1927–1941)

Literarne objave po letih

Letnik 61 (1927)

Kazimierz Przerwa–Tetmajer: Divji lovec Bartek Gronikovski. Letnik 61, št. 1–3.

Kazimierz Przerwa–Tetmajer: Rokovnjaška koč. Letnik 61, št. 4–7.

Kazimierz Przerwa–Tetmajer: Kakšno čast je imel Sobek Javorcaž. Letnik 61, št. 7–9.

Kazimierz Przerwa–Tetmajer: Kako so vzeli Vojtka Hronjca. Letnik 61, št. 9–11.

Kazimierz Przerwa–Tetmajer: Kako Jasjek Mosjenžni ni mogel najti sreče. Letnik 61, št. 11–16.

Januš Golec: Vstajenje v Hrvatskem Zagorju. Letnik 61, št. 16, 17.

Januš Golec: Apoteka in banda v škatlici. Letnik 61, št. 18.

Januš Golec: Moč kranjske molitve. Letnik 61, št. 19.

Januš Golec: Kajbičeva torba. Letnik 61, št. 20.

Januš Golec: Veronika Deseniška. Letnik 61, št. 21.

Januš Golec: Maščevanje rakarja. Letnik 61, št. 22.

Januš Golec: Nekaj iz zagorske politike. Letnik 61, št. 23.

Januš Golec: Skofija ali – pitačevina. Letnik 61, št. 24.

Januš Golec: Podzemeljske jame v Obsotelskih krajih. Letnik 61, št. 25.

Januš Golec: »Oh, kaj bo rekla Mica...?«. Letnik 61, št. 26.

Januš Golec: Plava kri. Letnik 61, št. 27.

Januš Golec: Mačkov stric. Letnik 61, št. 28.

Januš Golec: Doživljaji enega dneva. Letnik 61, št. 29.

Januš Golec: Prosenka kaša. Letnik 61, št. 40.

Dr. Guthi Loma: Grbavec. *Detektivski roman*. Letnik 61, št. 31–35, 37–39.

Januš Golec: Ženin jezik je našel. Letnik 61, št. 39.

»Dobra deklica« ali »kako je nekdo omedlel.« Letnik 61, št. 48.

István Lázár: Titana. *Roman*. Letnik 61, št. 40–52.

Hriberski: Huda kazen. *Spominska sličica*. Letnik 61, št. 51.

France Kotnik: Polażenik, *iz kroga božičnih običajev pri Srbih in Hrvatih*. Letnik 61, št. 51.

Matija Malešič: Prenov Cepič. Letnik 61, št. 51.

Anton Leskovec: K nam pride. Letnik 61, št. 51.

Januš Golec: Strah-zdravilo zoper ponočnjaštvo. Letnik 61, št. 51.

Januš Golec: Posvečuj Sv. noč. Letnik 61, št. 51.

Dr. Franc Sušnik: Družina Šumanova, *za tiste, ki bodo žalostni za božič*. Letnik 61, št. 51.

Letnik 63 (1928)

Kako se je izkazal Kovačev Francelj kot detektiv. Letnik 62, št. 4.

Anton Leskovec: Vstal je. Letnik 62, št. 14.

Matija Malešič: Prva. Letnik 62, št. 14.

Januš Golec: Trampihl. Letnik 62, št. 14.

Franc Prevalnik: Rdeče pisanke. Letnik 62, št. 14.

Januš Golec: Križana Mica. Letnik 62, št. 14.

Arhur Sills: Smrtna past. *Ameriški roman*. Letnik 62, št. 1–20.

Ožbalt Ilaunig: Črni Križ pri Hrastovcu. *Zgodovinska povest*. Letnik 62, št. 21–52.

Januš Golec: Kukavica pri polnočnici. Letnik 62, št. 51.

Fjodor Mihajlovič Dostojevski: Deček pri božičnem drevesu. Letnik 62, št. 51.

Januš Golec: Troštarjeve groblje. Letnik 62, št. 51.

Letnik 64 (1929)

Ožbalt Ilaunig.: Črni Križ pri Hrastavcu. Letnik 63, št. 1–4.

Somolicki: Sreča črtica od Somolickega – H. Letnik 63, št. 5.

Januš Golec: Klinov stric. Letnik 63, št. 5.

Januš Golec: Prvič se je razburil v življenju. Letnik 63, št. 7.

Emma Orczy: Mož v sivi suknji. *Roman iz Napoleonove dobe*. Letnik 63, št. 5–42.

Dr. France Kotnik: Haloške narodopisne črtice. Letnik 63, št. 13.

Januš Golec: Velikonočni koš. Letnik 63, št. 13.

Januš Golec: Doživljaj pisankarja. Letnik 63, št. 13.

Januš Golec: Mlin sreče. Letnik 63, št. 13.

Januš Golec: Najljubša prikuha. Letnik 63, št. 13.

Januš Golec: Jurgec in Smuk. Letnik 63, št. 13.

Januš Golec: Nezgoda nebonoše. Letnik 63, št. 13.

Januš Golec: Ni radovedna...?. Letnik 63, št. 13.

Duh je močnejši od telesne sile. *Narodopisna črtica*. Letnik 63, št. 16.

Januš Golec: »Bubi« glavica. Letnik 63, št. 27.

Januš Golec: Nekdaj in danes. Letnik 63, št. 21.

Križev pot koroških Slovencev. Letnik 63, št. 43–45.

Januš Golec: Obsodba iz ust lastnega otroka. Letnik 63, št. 45.

Maščevanje moža. Letnik 63, št. 47.

Priprava na poroko. Letnik 63, št. 50.

A. K. : Radost. Letnik 63, št. 51.

Januš Golec: Fuj polka. Letnik 63, št. 51.

Januš Golec: Ti meni luč – jaz tebi ključ. Letnik 63, št. 51.

Januš Golec: Besede in dejanja. Letnik 63, št. 51.

Januš Golec: Večne svete maše. Letnik 63, št. 51.

Letnik 65 (1930)

Ivan Vesenjāk: Ob novem letu. Letnik 63, št. 1.

Prevaljški: Novoletna bajka. Letnik 63, št. 1.

Ivan Vesenjāk: Iz razgovora z visokim vojaškim dostojanstvenikom. Letnik 63, št. 1.

Januš Golec: Doživljaji ob nastopu novega leta. Letnik 63, št. 1.

Januš Golec: Kako je švercal Iličev Pazigos. Letnik 63, št. 1.

Januš Golec: Cigansko prerokovanje. Letnik 63, št. 1.

Januš Golec: Kogar sreča išče. Letnik 63, št. 1.

Ožbalt Ilaunig: Tatenbah. *Zgodovinska povest*. Letnik 63, št. 1–52.

Kako so v kotljah jazbeca lovili. *Resnična zgodba*. Letnik 63, št. 49.

Januš Golec: Dve spominski plošči. *Resnična zgodba*. Letnik 63, št. 52.

Januš Golec: Umor v sveti noči. Letnik 63, št. 52.

Letnik 66 (1931)

Januš Golec: Guzaj. Letnik 64, št. 1–33.

Carl Ewald: Lonec. Letnik 64, št. 8.

Franc Ksaver Meško: Njiva. Letnik 64, št. 34–41.

Franc Ksaver Meško: Črna smrt. *Zgodovinska povest*. Letnik 64, št. 41.

Bratje Grimm: Srečni Ivo. Letnik 64, št. 41, 44.

Pasja zvestoba. Letnik 64, št. 52.

Januš Golec: Zaplankana nevesta. Letnik 64, št. 52.

Januš Golec: Desni razbojnik. Letnik 64, št. 52.

Franc Ksaver Meško: Drama izza davnih dni. Letnik 64, št. 52.

Januš Golec: Doživljaji Šparovca. Letnik 64, št. 52.

Januš Golec: Žrebelj v lobanji. Letnik 64, št. 52.

Postajenačelnik v ženski uniformi. Letnik 64, št. 52.

Letnik 67 (1932)

Januš Golec: Trojno gorje. *Ljudska povest o trojnem gorju slovenskih in hrvatskih pradedov*. Letnik 66, št. 1–31.

Franc Serafin Šegula: Râbi Jehuda. *Povest iz časov Kristusovih*. 10. 8. 1932–7. 9. 1932. Letnik 66, št. 30–37.

Za vlom nagrado. Letnik 66, št. 38–39.

Svečenik Mohamed: Bridka zgodba skopuha. Letnik 66, št. 39–53.

Daniel Defoe: Robinson Crusoe. Letnik 66, št. 45–53.

Januš Golec: Sveta noč beraškega študenta. Letnik 66, št. 52.

Januš Golec: Fac – fec – fic. Letnik 66, št. 52.

Januš Golec: Komunist. Letnik 66, št. 52.

Januš Golec: Predsednik – paša. Letnik 66, št. 52.

Januš Golec: Rokoborec. Letnik 66, št. 52, 53.

Januš Golec: Razgovor s ponarejevalcem. Letnik 66, št. 53.

Letnik 68 (1933)

Paul Keller: Skrivnostni studenec. *Roman*. Letnik 67, št. 1–30.

Paul Keller: Hubert. *Roman iz gozdov*. Letnik 67, št. 33–37, 39–52.

Letnik 69 (1934)

Januš Golec: Kruci. *Ljudska povest po zgodovinskih virih*. Letnik 68, št. 1–27.

Januš Golec: Lov na zaklade. *Ljudska povest po zapiskih rajnega prijatelja*. Letnik 68, št. 28–40, 42–50, 52.

Januš Golec: Korajža na smrtni postelji. Letnik 68, št. 51.

Januš Golec: Zlato in kuga pod križem. Letnik 68, št. 51.

Januš Golec: Kuhane irhaste hlače. Letnik 68, št. 51.

Januš Golec: Hitro ozdravljena kričavost. Letnik 68, št. 51.

Januš Golec: Dvojni recept. Letnik 68, št. 51.

Januš Golec: Materine solze in očetova prošnja. Letnik 68, št. 51.

Januš Golec: Zadnji Indijanci. Letnik 68, št. 51.

Letnik 70 (1935)

Januš Golec: Propast in dvig. *Ljudska povest*. Letnik 69, št. 2–27.

Januš Golec: Po divjinah Kanade. *Ljudska povest po raznih virih*. Letnik 69, št. 28–42, 40–50, 52

Karl May: Zaklad v Srebrnem jezeru. Letnik 69, št. 2–40.

Božična noč pastorka. Letnik 69, št. 51.

Drenuljeva juha in pečena repa. Letnik 69, št. 51.

Kovačnica pod Hudim kotom. Letnik 69, št. 51.

Januš Golec: Po nedolžnem obsojena. Letnik 69, št. 51.

Gosakov rokač. Letnik 69, št. 51.

Mist bal. Letnik 69, št. 51.

Pacn lipl. Letnik 69, št. 51.

Letnik 71 (1936)

Sebastian Rieger: Očetov greh. Letnik 70, št. 1, 3–19, 21.

Davorin Petančič: Svete gore. Letnik 70, št. 1, 3–35, 37–53.

Sebastian Rieger: Ciganka. *Povest iz domačih hribov*. Letnik 70, št. 21–35, 37–49, 53.

Gluhec in mutec na poti k polnočnici. Letnik 70, št. 52

Prvi in zadnji furež. Letnik 70, št. 52.

Letnik 72 (1937)

Grofov jager. *Povest iz domačih hribov*. Letnik 71, št. 1–40.

Zakopano zlato. Letnik 71, št. 41–49.

Petančič Davorin: Svete gore. Letnik 71, št. 1–7.

O "boljševiškem rajju". Letnik 71, št. 50, 52.

Januš Golec: Božič siromakov. *Bridka usoda prebivalcev v po toči najbolj prizadetih krajih*. Letnik 71, št. 51.

Januš Golec: Testamentmaher. Letnik 71, št. 51.

Januš Golec: Kolovrat in polvač. Letnik 71, št. 51.

Januš Golec: Božični zajec. Letnik 71, št. 51.

Januš Golec: Iznajdljiva žena in mati – trpnika. Letnik 71, št. 51.

Letnik 73 (1938)

Januš Golec: Ponarejevalci. *Po pripovedovanju strica z Dravskega polja iz pretekle in sedanje dobe*. Letnik 72, št. 1–42.

Sebastian Rieger: Habakuk. *Reimichlova povest podomačena*. Letnik 72, št. 1–29.

Sebastian Rieger: Ukradena nevesta. *Reimichlova povest podomačena*. Letnik 72, št. 43–52.

Januš Golec: Bridko ozdravljeno praznoverje. Letnik 72, št. 51.

Dr. Franc Sušnik: Pripoved o zvesti traberški gospe Adelajdi. Letnik 72, št. 51.

Januš Golec: Dikadoja. Letnik 72, št. 52.

Letnik 74 (1939)

V mrežah greha. Letnik 72, št. 1–32, 34–47.

Strahovi v čuvajnici št. 63. Letnik 72, št. 48–52.

Sebastian Rieger: Ukradena nevesta. *Reimichlova povest podomačena*. Letnik 72, št. 1–16.

Januš Golec: Tomičev "špih" in Žebijarjev "ror". *Slika iz prevratne dobe*. Letnik 72, št. 17–18.

Januš Golec: Spominski zaušnici. Letnik 72, št. 19.

Januš Golec: V vlogi cestnega inženirja. Letnik 72, št. 20.

Januš Golec: Zloraba cerkvenega petja. Letnik 72, št. 19–22.

Januš Golec: Poverjenikov božični puran. Letnik 72, št. 51.

Lev Tolstoj: Starca. Letnik 72, št. 51.

Januš Golec: Priznanje in razočaranje. Letnik 72, št. 51.

Januš Golec: Radeckijeva parada v Ljutomeru. Letnik 72, št. 51.

Čarobna moč božične noči. Letnik 72, št. 51.

Letnik 75 (1940)

V rdečem "raju". *Roman iz sovjetskega kmetskega življenja*. Letnik 73, št. 1–27.

August Šenoa: Berač Luka. *Povest iz vaškega življenja*. Letnik 72, št. 1–12.

Štefan Skledar: Antolinovo vstajenje. Letnik 73, št. 14–16.

Mogočni Jurij. *Povest iz domačih hribov*. Letnik 73, št. 17–40.

Lodrant Ožbe: Po božjih poteh Mežiške doline. Letnik 73, št. 5.

Ksaver Meško: Koroške volitve. Letnik 73, št. 5.

Ciril Miklavc: Kako sem se učil orati?. *Sličica iz kmečkega življenja*. Letnik 73, št. 23.

Rado Zakonjšek: Motvozarji. Letnik 73, št. 23.

Rado Zakonjšek: Maščevanje. Letnik 73, št. 25.

Marija Špegel: V tem lepem kotičku Slovenske zemlje. Letnik 73, št. 32.

C. M. (= Ciril Miklavc): Gospod Feuerwerker. Iz vojaških spominov. Letnik 73, št. 42.

C. M. (= Ciril Miklavc): Mladi navihanec. Letnik 72, št. 44.

C. M. (= Ciril Miklavc): Moja prva kravja kupčija. *Kmečka črtica*. Letnik 72, št. 50.

Rado Zakonjšek: Na sveto božično noč. Letnik 72, št. 52.

Rado Zakonjšek: Božič dveh mladih ljudi. Letnik 72, št. 52.

Januš Golec: Zamenjava moleca z mehačem. Letnik 72, št. 52.

Januš Golec: Preužitkarjev kovčeg. Letnik 72, št. 52.

Januš Golec: Bergmarinarji. Letnik 72, št. 52.

T. D.: Prikrajšane božične počitnice. Letnik 72, št. 52.

T. D.: Furež je namazal. Letnik 72, št. 52.

T. D.: Prosim, sedita!. Letnik 72, št. 52.

Letnik 76 (1941)

Podkrajši Judež. *Povest iz domačih hribov*. Letnik 74, št. 1–15.

Januš Golec: Hči mariborskega mestnega sodnika. *Ljudska povest iz junaške obrambe Maribora pred Turki, leta 1532*. Letnik 74, št. 1–15.

Vetrov sin. *Pravljica*. Letnik 74, št. 1.

Začarani klobuk. Letnik 74, št. 3.

Ukanil ju je. Letnik 74, št. 15.

Jež in lisica. *Živalska pravljica*. Letnik 74, št. 15.

***Polliterarne objave po letih**

Letnik 62 (1928)

Neznan: Nevidno kraljestvo. Letnik 62, št. 26.

Neznan: Salomonska rabsodba. Letnik 62, št. 38.

Neznan: Toplo in mrzlo. Letnik 62, št. 42.

Neznan: Slep konj. Letnik 62, št. 46.

Neznan: Božiček je prišel. Letnik 62, št. 52.

Letnik 63 (1929)

Neznan: Sluge smrti. *Pravljica*. Letnik 63, št. 27.

Neznan: Strah džungle. Letnik 63, št. 51.

Letnik 64 (1930)

Neznan: Našim malim za božič. Letnik 63, št. 52.

Letnik 65 (1931)

Neznan: Tone Palčič. Letnik 64, št. 24.

Neznan: Čudoviti doživljali starega zajca. *Povesti ameriških črncev*. Letnik 64, št. 27–32.

Neznan: Nesrečni kraljevič. Letnik 64, št. 33, 34.

Neznan: V deželi lenobe. Letnik 64, št. 34, 35.

Neznan: Jakob lenuh. Letnik 64, št. 35, 36.

Neznan: Čarobna piščalka. *Pripovedka*. Letnik 64, št. 39–41.

Neznan: Kralj Žan. *Afriška povest*. Letnik 64, št. 45, 46.

Neznan: Trije bratje. *Narodna pravljica*. Letnik 64, št. 46.

Neznan: V čarobni zemlji. Letnik 64, št. 48, 52.

Neznan: Bambusova palica. Letnik 64, št. 52.

Letnik 66 (1932)

Neznan: V čarobni zemlji. Letnik 66, št. 1–2, 5.

Neznan: Razne pravljice. Letnik 66, št. 6–7, 9, 14, 15, 18.

Neznan: Medvedek. *Povest v slikah*. Letnik 66, št. 14–15, 18–33, 36–45.

Neznan: Guliver. Letnik 66, št. 18–27.

Neznan: Čarobna roža. Letnik 66, št. 27–32.

Neznan: Čarobna lutka. Letnik 66, št. 33, 36–44.

Letnik 67 (1933)

Neznan: Mali Zidar. Letnik 67, št. 3–9.

Neznan: Kako so škrate prevarali. Letnik 67, št. 9–11.

Neznan: Čarobna sekira. Letnik 67, št. 10–14, 16–19.

Neznan: Lov na leve. Letnik 67, št. 19–20, 23.

Neznan: Lov na slone. Letnik 67, št. 23–25.

Neznan: Lov na medvede. Letnik 67, št. 26, 27.

Neznan: Lov na opice. Letnik 67, št. 28.

Neznan: Lov na nosoroge. Letnik 67, št. 29–30.

Neznan: Vrvar Hasan. *Pravljica iz zbirke »Tisoč in ena noč«*. Letnik 67, št. 34, 37–41.

Neznan: Sneguljčica. Letnik 67, št. 41–46

Neznan: Štirje muzikanti. Letnik 67, št. 46–47.

Neznan: Ruske bajke. Letnik 67, št. 50, 52.

Letnik 68 (1934)

Neznan: Šola za zajčke. Letnik 68, št. 5.

Neznan: Ivo se je zgubil. Letnik 68, št. 5.

Letnik 70 (1936)

Neznan: Boštjančekova božična noč. Letnik 70, št. 52.

Letnik 72 (1938)

Neznan: Matjažek. *Junaškega Slovenca povest v slikah*. Letnik 72, št. 1–45.

Neznan: Jumbo. Letnik 72, št. 46–50.

Neznan: Sodnik in vrag. *Pravljica*. Letnik 72, št. 51, 52.

Neznan: Kako je šel Žagarjev Tonček Jezuščka iskat. Letnik 72, št. 51.

Neznan: Winnetou. Letnik 72, št. 51.

Januš Golec: Bridko ozdravljeno praznoverje. Letnik 72, št. 51.

Neznan: Kako je šel Dvornikov Miha poslušat, kaj se živina v sveti noči meni. Letnik 72, št. 51.

Letnik 73 (1939)

Neznan: Palica iz torbel!. *Pravljica*. Letnik 72, št. 22–23.

Neznan: Zakaj je morska voda slana?. *Pravljica*. Letnik 72, št. 24.

Vekoslav Skuhala: Lojzkov božični večer. Letnik 72, št. 1–3.

Vekoslav Skuhala: Lojzkova prva šola. Letnik 72, št. 4.

Josip Jurčič: Jurij Kozjak. Slovenski janičar Letnik 72, št. 5–32.

Neznan: Kako lovijo slone? Letnik 72, št. 35–36.

Neznan: Zli duh v steklenici. Letnik 72, št. 37–39.

Neznan: Spiš kakor polh. Letnik 72, št. 40.

Neznan: Poldekove žalostne dogodivščine. Letnik 72, št. 41–43.

Neznan: Cigančkova ljubezen do matere. Letnik 72, št. 45.

Neznan: Kako je dobil jež svoje igle. Letnik 72, št. 46–47.

Neznan: Sirota in nesrečna mati. Letnik 72, št. 48–50.

Letnik 74 (1940)

Neznan: Sv. Peter v ječi. *Legenda*. Letnik 73, št. 1–2.

Neznan: Junaki podmorja. Letnik 73, št. 3–6.

Neznan: Koline pri stricu Marku. Letnik 73, št. 6.

Neznan: Dva neugnanca. Letnik 73, št. 7.

Neznan: Kako so se ure med sabo prepirale?. Letnik 73, št. 8.

Neznan: Zlata gos. Letnik 73, št. 10.

Neznan: Borba s kačami. Letnik 73, št. 11.

Neznan: Pismo iz pasje kolibe, *iz dnevnika malega poredneža*. Letnik 73, št. 12.

Neznan: Pipa, pes in njun gospodar. Letnik 73, št. 14.

Neznan: Kruh. Letnik 73, št. 14.

Neznan: Indijski fakirji. Letnik 73, št. 15.

Neznan: Povest o repi. Letnik 73, št. 15.

Neznan: Zavistna Urša. Letnik 73, št. 18–20.

Neznan: V predsobi gospoda okrajnega sodnika. Letnik 73, št. 21.

Neznan: Čevljarčkova smola. Letnik 73, št. 22.

Neznan: Cesar in muha. *Kitajska pripovedka*. Letnik 73, št. 22.

Neznan: Za malo glavo velika čepica. Letnik 73, št. 24.

Neznan: Kaznovana poredneža. Letnik 73, št. 25.

Neznan: Rdeči agitator, v *uredništvu «rdeče zastave»*. Letnik 73, št. 26.

Neznan: Gospodje močne roke. *Detektivska zgodba*. Letnik 73, št. 29, 30, 31.

Neznan: Hudobca sta klicala. Letnik 73, št. 32, 33.

Neznan: Mačja mati. Letnik 73, št. 34–35.

Neznan: Uhani milijarderjeve hčere. Letnik 73, št. 36–37.

Neznan: Za zločinci. Letnik 73, št. 38–39.

Vekoslav Skuhala: Lojzek zidar. Letnik 73, št. 40.

Neznan: Martinov petelin. Letnik 73, št. 41.

Neznan: Cigan in jud na sejmu. Letnik 73, št. 42.

Neznan: Glasovi "z drugega sveta". Letnik 73, št. 50–52.

Neznan: Skopuh in vrag. Letnik 72, št. 43.

Neznan: Razbojnik Tunga. *Zgodba iz Mandžurije*. Letnik 72, št. 45–49.

Zaključek

V diplomski nalogi sem raziskovala leposlovje v časopisu *Slovenski gospodar* med letoma 1927 in 1941. Časopis predstavlja utrip časa med obema vojnama in politično vrenje tridesetih let, ko so konflikti vodili v 2. svetovno vojno. *Slovenski gospodar* je izhajal v Mariboru in je predstavljal pomembno točko za krepitev narodne in katoliške identitete Štajerskih Slovencev. Vseboval je namreč močna politična stališča, ki so podpirala katoliško stran, in širil novice, povezane s katoliško vero.

Pregledala sem ogromno izdanih številčk časopisa. Tudi tiste, v katerih literarna in polliterana dela niso bila v podlistkih. Veliko del je priložnostne narave – namenjenih otrokom ali izdanih v posebni številki ob veliki noči ali božiču.

Del slovenskih in tujih avtorjev (16 slovenskih, 13 tujih) je približno enako. V časopisu je prevladovala epika, dramsko delo je bilo samo eno. Zvrstno pa so bila dela najpogosteje označena kot povest (17-krat), pogosto kot ljudska povest, ki jih je izdajal predvsem Januš Golec – največkrat objavljeni avtor. Objavljanje povesti zgodovinskega značaja lahko povežem s težnjo *Slovenskega gospodarja* po krepitvi nacionalne zavesti, ki želi prikazati pretekle borbe na širšem območju današnje Slovenije.

Osemdeset odstotkov pregledanega leposlovja je bilo podpisanega, od tega največkrat s polnim imenom, kar je omogočilo jasno razpoznavno avtorstvo. Sklepam, da je uredništvo *Slovenskega gospodarja* želelo objavljati avtorje, za katere so vedeli, kakšen je značaj njihovega leposlovja. Pri štirih poimenovanjih pa je pravo ime avtorja ostalo neznanka, posledično tudi njegova narodnost. Med objavljenimi avtorji je sta bili dve ženski.

Daljših del glede na celotno število objavljenih besedil ni bilo veliko, samo 19 del je imelo več kot 25 nadaljevanj. Najpogosteje pa so bila daljša dela označena z najbolj pogosto oznako – povestjo. Ogromno je bilo polliterarnih objav, ki sem jih dodala v diplomsko nalogo in na Wikivir v poševnem tisku.

Viri in literatura

Franjo Baš. Matija Prelog. [Slovenska biografija](#).

Franjo Baš. »O narodnih bojeh Tiskarne sv. Cirila«. *Slovenski gospodar* 69/37 (1935). 22.

Čuček, Filip. [Pregled slovenskih političnih taborov pred nastankom modernih političnih strank](#).

[Slovenski gospodar](#). dLib.

Miran Hladnik. *Začetki slovenskega feljtonskega romana*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2014.

Matjaž Kmecl. *Mala literarna teorija*. Ljubljana: Mihelač in Nešović, 1995.

Gregor Kocijan. [Slovenska kratka proza 1919-1929](#). Ljubljana: Založba ZRC SAZU, 2012.

Dragan Potočnik. [Knjižnice v Mariboru v obdobju od 1918 do 1941](#).

Mateja Ratej. [Hitlerizem v širši okolici Maribora v tridesetih letih 20. Stoletja](#). *Časopis za zgodovino in narodopisje* 90.55 (2019): 19–41. dLib.

Tina Slatnar. *Leposlovje v časopisu Slovenski gospodar od 1917 do 1926*. Ljubljana: Filozofska fakulteta, 2019. (diplomska naloga).

Klara Širovnik. Bibliografija leposlovja v časopisu *Primorski list* med letoma 1893 in 1913. Ljubljana: Filozofska fakulteta, 2020. (diplomska naloga).

[Anton Korošec](#). Wikipedija. Prosta enciklopedija.

[Marko Natlačen](#). Wikipedija: Prosta enciklopedija.

[Ožbalt Ilaunig](#). Wikipedija. Prosta enciklopedija.

2. svetovna vojna na Slovenskem. Wikipedija. Prosta enciklopedija.